

Danskernes solvaner på solferie 2011

- en kortlægning

Danskernes solvaner på solferie 2011
- en kortlægning

Denne rapport er udarbejdet af Solkampagnens evalueringsenhed CEDS (Center of Excellence for evaluering og monitorering under den Danske Solkampagne) ved:

Christine Lind Behrens

Lilie Darsø

Lise Heiner Schmidt (att: lhs@cancer.dk – tlf. 3525 7590)

Ansvarshavende: Projektchef Anja Philip

Uddrag, herunder figurer, tabeller og kortere citater, er tilladt med kildeangivelse:

Behrens CL. et al.

Danskernes solvaner på solferien 2011

Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden smba (TryghedsGruppen smba) 2012

Kræftens Bekæmpelse

Forebyggelse & Dokumentation

Strandboulevarden 49

2100 København Ø

Telefon 35 25 75 00

Rapporten findes udelukkende i elektronisk form og er tilgængelig via

www.skrunedforsolen.dk

Forsidebillede: Colorbox

ISBN: 978-87-7064-172-2

Copyright 2012 © af

Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden

Alle rettigheder forbeholdes.

Forord

Hvert år rejser over en million danskerne til feriemål, hvor solen brænder stærkere end under danske himmelstrøg. I 2011 drog næsten halvdelen af Danmarks befolkning mod varmere destinationer. Desværre glemmer mange at medbringe de gode solvaner på ferien, selvom behovet for solbeskyttelse her er ekstra stort grundet den intense sol. Derved udsætter de sig selv for en alvorlig sundhedsrisiko.

Hver fjerde dansker (28 %) blev solskoldet på solferien i 2011. Og det kan ikke alene ødelægge ferien pga. ømhed og smerter. Hver eneste solskoldning øger også risikoen for at udvikle kræft i huden senere i livet. Jo flere solskoldninger og jo mere UV-stråling kroppen udsættes for gennem livet, jo større er risikoen for at udvikle modermærkekræft og almindelig hudkræft.

Børn og unge er ekstra sårbare over for UV-stråling, fordi deres krop stadig er i udvikling. Det er derfor særligt problematisk, at 20 % af de 0-11-årige og 42 % af de 15-19-årige blev solskoldede på ferien. Undersøgelsen viser, at forældre har afgørende betydning for børns solvaner og solskoldninger. Derfor er det vigtigt, at både børn med i høj grad også deres voksne klædes på med information og viden om UV-sikkerhed, når familien rejser mod solrige endemål.

Årligt registreres over 12.000 tilfælde af kræft i huden i Danmark, og 1 ud af 8 danskere får kræft i huden, inden de fylder 75 år. 120.000 danskere lever i dag med diagnosen. Desværre stiger disse skræmmende tal år for år. Det positive er, at kræft i huden kan forebygges ved at omgå solen med fornuft. Derfor er det afgørende, at rejsebranchen og dens leverandører støtter den vigtige sag ved at oplyse om UV-sikkerhed både før og under rejsen. På destinationen bør dagens UV-Index og de gode solråd kommunikeres tydeligt og kvalificeret, hvor gæsterne færdes. Der bør være attraktive skyggemuligheder på gæsternes foretrukne opholdssteder.

Det skal med andre ord gøres let og naturligt at være solsikker – også på solferien. Et etisk kodex og en UV-sikkerheds certificering for rejsebranchen og dens underleverandører er måske vejen frem som pejlemærke og demonstration af, hvordan rejsebranchen medvirker til at forebygge Danmarks nu hyppigste kræftsygdom.

København, februar 2012

Anja Philip, Projektchef for Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne

---

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	4
1. Indledning	6
2. Danskere på solferie	10
3. Solskoldninger på solferien	14
4. Solbadning på solferien	16
5. Solråd på solferien	18
6. Børn og solferier	24
7. Udviklingen i danskernes solvaner på solferie 2008-2011	29
8. Metode	32

Sammenfatning

I denne rapport kortlægges danskernes solvaner på solferier i 2011. Kortlægningen bygger på data fra en repræsentativ undersøgelse af 4.130 danskere i alderen 15-64 år. Data er indsamlet i september 2011.

I 2011 tog næsten halvdelen af de 15-64-årige danskere på solferie (43 %). Det er især personer, der har høj husstandsindkomst, personer, der har en længevarende uddannelse, personer, der er i et parforhold og personer, der bor i Region Hovedstaden, som tager på solferie. Personer, der tager på solferie, går hyppigere i solarium end personer, der ikke tager på solferie (17 % mod 10 %), og forberedelse til ferien nævnes ofte som årsag til solariebrug.

Solskoldninger

Mere end hver fjerde (28 %) af de respondenter, der har været på solferie, angiver, at de blev solskoldet på solferien. Det er især de unge, der bliver solskoldet. Blandt de 15-19-årige angav 42 %, at de blev solskoldet på solferien, sammenlignet med 14 % af de 50-64-årige.

Solbadning

To ud af tre af de respondenter, der har været på solferie, angiver, at de solbadede på solferien (66 %). Der er flere kvinder end mænd, flere 40-49-årige end andre aldersgrupper og flere fra region Syddanmark end fra andre regioner, der solbader på solferien. Desuden bliver de respondenter, der solbader på solferien, oftere solskoldet end de, der ikke solbader.

Solråd

Skygge og solcreme er de solråd, som flest bruger på solferien. Det er forskellige grupper, der bruger de forskellige solråd. Det er eksempelvis især kvinder, 20-29-årige og personer, der ikke solbader, som ofte søger skygge på solferien.

Børn på solferien

37 % af respondenterne med børn i alderen 0-11 år angiver, at deres yngste barn mellem 0-11 år har været på solferie inden for det seneste år. Hver sjette af de 0-11-årige børn solbadede på solferien (15 %) og hver femte blev solskoldet på solferien (20 %). Ligesom hos de voksne respondenter er det især solrådene om skygge og solcreme, der bliver brugt af børnene.

Kortlægningen viser også, at forældres vaner har stor betydning for deres børns vaner. Både solbadning, solskoldninger og brug af solrådene hos forældre øger sandsynligheden for både solbadning, solskoldninger og brug af solrådene hos deres børn.

Udviklingen i danskernes solvaner på solferie 2008-2011

Andelen af danskere, der tager på solferie, andelen af danskere, der solbader på solferien og andelen af danskere, der følger Solkampagnens solråd om Siesta, solhat og solcreme på solferien, har ikke ændret sig i perioden 2008-2011. Fokuseres der på kvinder, ses imidlertid et fald i andelen, der tager på solferie fra 47 % i 2008 til 44 % i 2011. Fokuseres der på 15-19-årige, er der et fald i andelen, der tager på solferie fra 61 % i 2008 til 53 % i 2011, og et fald i andelen, der solbader på solferien, fra 84 % i 2008 til 66 % i 2011.

1. Indledning

I denne rapport kortlægges danskernes solvaner på solferier¹ i 2011. Rapporten er baseret på data fra Solvaneundersøgelsen 2011, der er en dataindsamling blandt 4.130 danskere i alderen 15-64 år. Data er indsamlet i september 2011.

I kortlægningen undersøges det, hvor stor en andel af danskerne, der har været på solferie inden for det seneste år, og om der er køns/alders/socialle/regionale forskelle på de, der tager på solferie og de, der ikke gør. Rapporten belyser også solskoldninger¹ og solbadning¹ på solferien, og det undersøges, hvor vidt danskerne følger Solkampagnens solråd om Siesta, Solhat og Solcreme, når de er på solferie. Derudover indeholder rapporten også et kapitel, der handler om solvaner på solferien hos børn i alderen 0-11 år. Data til dette kapitel kommer også fra Solvaneundersøgelsen i form af svar fra respondenter, der er forældre til børn i alderen 0-11 år. Det undersøges, hvor mange af disse børn, der tager på solferie, om de solbader og/eller bliver solskoldet, og om de følger solrådene. Udviklingen i danskernes solvaner på solferien belyses desuden for perioden 2008-2011.

Rapporten er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes evalueringssenhed CEDS (Center of Excellence for evaluering og monitorering under den Danske Solkampagne), og offentliggøres i forbindelse med Solferiekampagnen 2012 i februar 2012.

Solkampagnens Solferiekampagne finder sted tre gange årligt – i februar, juli og oktober – hvor mange danskere rejser ned til sydens sol. Solens stråler bliver kraftigere, jo tættere vi kommer på ækvator, og derfor er det vigtigt, at Solkampagnen informerer danskerne om, hvordan de kan beskytte sig i sydens sol for at undgå solskoldninger og på længere sigt kræft i huden. Solrådene på solferien er de samme som i den danske sommer: Siesta, Solhat og Solcreme. I Solferiekampagnen opfordres danskerne desuden til at holde øje med UV-indekset på deres rejsedestination, til at bruge solcreme med en høj faktor og til ikke at bruge solarium til forbruning af huden.

Solferiekampagnens primære målgruppe er børnefamilier. Denne rapport beskæftiger sig imidlertid ikke kun med målgruppen, men med den danske befolkning i alderen 15-64 år samt børn i alderen 0-11 år.

Formål med rapporten

Formålet med denne rapport er at give offentligheden et billede af danskernes solvaner på solferier i 2011. Rapportens resultater anvendes desuden af Solkampagnen til at planlægge den fremtidige kampagneindsats.

---

¹ Definition fremgår på næste side.

Baggrund

Kræft i huden er den hyppigste kræftform i Danmark. Hvert år konstateres over 12.000 nye tilfælde af kræft i huden, og forekomsten er stigende. I dag lever mere end 120.000 danskere med en forudgående diagnose af kræft i huden².

Størstedelen af alle tilfælde af kræft i huden kan tilskrives UV-stråling fra den naturlige sol og fra solarier. Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden indgik i 2007 et partnerskab for at gøre en indsats overfor den stigende forekomst af kræft i huden ved at danne Solkampagnen "Skru ned for solen mellem 12 & 15". Ved at få danskerne til at "skrue ned for solen mellem 12 & 15" håber Solkampagnen at kunne knække kurverne for kræft i huden i fremtiden.

Solkampagnen arbejder med at nedsætte danskernes UV-eksponering i tre forskellige risikozoner: I den danske sommer, i solariet og på solferien. Denne kortlægning fokuserer på danskernes UV-eksponering på solferien.

Datagrundlag

Data til denne kortlægning kommer fra en spørgeskemaundersøgelse, der er foretaget af analyseinstituttet Userneeds i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden. Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført i september 2011. I alt 4.130 respondenter i alderen 15-64 år deltog. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region, uddannelse og civilstand³. Spørgeskemaundersøgelsen er blevet gennemført hvert år siden 2007. Som udgangspunkt er data fra de forskellige år sammenlignelige, men i 2011 er nogle få spørgsmål omformuleret, således at sammenligning med tidligere års spørgsmål ikke er mulig. Det drejer sig om spørgsmål vedr.:

- Solskoldninger på solferien:
  - o Før 2011 fik de solskoldede respondenter 13 svarmuligheder på spørgsmålet om, hvor de blev solskoldet. I 2011 fik de kun fire svarmuligheder (I Danmark, På solferie i udlandet, I solarium, Andet)
- Børn på solferien:
  - o I 2011 blev respondenterne bedt om at tage udgangspunkt i deres *ynge*ste barn mellem 0-11 år ved spørgsmål omhandlende deres børn på solferien. I de tidligere år er respondenterne blevet bedt om at tage udgangspunkt i deres *ældre*ste barn under 18 år.

---

² Engholm G, Ferlay J, Christensen N, Bray F, Gjerstorff ML, Klint A, Kjørtum JE, Olafsdottir E, Pukkala E, Storm HH: NORDCAN: Cancer incidence, Mortality, Prevalence and Predication in the Nordic Countries. [Internet-database], 2011. Link: <http://www-dep.iarc.fr/nordcan/dk/frame.asp>

³ Læs mere om dataindsamling og repræsentativitet i rapportens kapitel 7. Metode.

Alle data er blevet analyseret i SPSS/PASW Statistics 18.0. Når det i rapporten anføres, at der er forskelle mellem grupper, er det statistisk signifikante forskelle, der er tale om. P-værdier på $<0,05$ anses som statistisk signifikante. For mere information om rapportens metoder, se kapitel 7. Metode.

Definitioner

Solferie

Solferie defineres i denne kortlægning som "en ferierejse, hvor respondenterne har været ude i solen".

Når vi i kortlægningen skriver, at respondenterne har været på solferie, refereres der til en eller flere ferierejser *inden for de seneste 12 måneder*.

Respondenterne har fået stillet følgende spørgsmål: "Tænk tilbage på de seneste 12 måneder. Har du været på ferierejse – f.eks. i Spanien, Tyrkiet, Thailand, og været ude i solen?" Vi har efterfølgende valgt at definere en sådan ferierejse som en solferie. Vi er opmærksomme på, at der i definitionen ikke tages højde for, *hvor og hvornår*, ferierejsen har fundet sted. Det kan derfor ikke udelukkes, at nogle "solferier" i virkeligheden er foregået i et koldt klima, hvor UV-indekset ikke har været over 3.

Solskoldninger

Forbrændt/solskoldet defineres i denne rapport som "enhver form for rødme, ubehagelighed, smerte eller blære på huden, der varer længere end 12 timer efter ophold i solen". Respondenterne er blevet præsenteret for definitionen i forbindelse med spørgsmål om solskoldninger.

Solbadning

Solbadning defineres i denne rapport som "at være i solen for at blive brun". Respondenterne er blevet præsenteret for definitionen i forbindelse med spørgsmål om solbadning.

Rapportens opbygning

- I **kapitel 2** beskrives de danskere, der har været på solferie i 2011.
- I **kapitel 3** undersøges det, hvor mange danskere, der bliver solskoldet på solferien, og hvad der karakteriserer dem.
- I **kapitel 4** undersøges det, hvor mange danskere, der solbader på solferien, og hvad, der karakteriserer dem.

- I **kapitel 5** undersøges det, hvor meget Solkampagnens solråd om skygge, solhat, dækkende tøj og solcreme bruges på solferien.
- I **kapitel 6** belyses børns solvaner på solferien.
- I **kapitel 7** belyses udviklingen i danskernes solvaner på solferien for perioden 2008-2011.
- I **kapitel 8** præsenteres den dataindsamling og de metodiske overvejelser, der ligger til grund for denne kortlægning.

2. Danskere på solferie

I dette kapitel beskrives de danskere, der har været på solferie inden for det seneste år. Det undersøges, om der er forskel på de danskere, der tager på solferie og de danskere, der ikke tager på solferie. Forskellene belyses i forhold til følgende variable: Køn, alder, uddannelse, indkomst, civilstand, forældrestatus og region.

Resumé

- Næsten halvdelen af danskerne tager årligt på solferie (43 %).
- De veluddannede tager i højere grad end lavtuddannede på solferie.
- Jo højere husstandsindkomst, respondenterne har, jo større sandsynlighed er der for, at de har været på solferie inden for de seneste 12 måneder.
- Personer, der lever i et parforhold, tager mere på solferie end singler (45 % sammenlignet med 38 %).
- Personer uden hjemmeboende børn tager mere på solferie end personer med hjemmeboende børn (45 % sammenlignet med 40 %).
- Solferier er især populære blandt respondenter i Region Hovedstaden.
- Personer, der tager på solferie, går hyppigere i solarium end personer, der ikke tager på solferie (17 % mod 10 %), og forberedelse til ferien nævnes ofte som årsag til solariebrug.

2.1 Solferiers udbredelse i den danske befolkning

Næsten halvdelen af danskerne tager årligt på solferie

Mere end fire ud af ti af de adspurgte 15-64-årige respondenter (43 %) angiver, at de har været på solferie i løbet af de seneste 12 måneder⁴.

Tabel 2.1 Tænk tilbage på de seneste 12 måneder. Har du været på ferierejse - f.eks. i Spanien, Tyrkiet, Thailand, og været ude i solen?

	Total (n=4.130)
Ja	43,2 %
Nej	56,6 %
Ved ikke ⁵	0,2 %
Total	100 %

⁴ Solferier defineres i denne rapport som ferierejser, hvor man har været ude i solen – jf. rapportens definitionsafsnit, side 6.

⁵ De få respondenter (n=9), der har svaret "ved ikke" til spørgsmålet om, hvorvidt de har været på ferierejse inden for de seneste 12 måneder, er ekskluderet i rapportens yderligere analyser.

Der er lige mange mænd og kvinder, der angiver at have været på solferie i løbet af det seneste år. Til gengæld er andelen af respondenter, der har været på solferie inden for det seneste år, størst blandt 15-19-årige (53 %) og de 20-29-årige (49 %) (tal fremgår ikke af tabel).

2.2 Sociale forskelle

De rige og de veluddannede tager mest på solferie

Den samlede husstandsindkomst har betydning for, om man tager på solferie eller ej. Blandt respondenter, der har en samlet husstandsindkomst på under 500.000 kr. årligt angiver godt hver tredje (36-38 %), at de har været på solferie inden for det seneste år sammenlignet med seks ud af ti af de respondenter, der har en årlig husstandsindkomst på 800.000 kr. eller derover (63 %). I vurderingen af betydningen af indkomst er det vigtigt at være opmærksom på, at 19 % af respondenterne (n=762) ikke har oplyst deres husstandsindkomst.

Tabel 2.2 Tænk tilbage på de seneste 12 måneder. Har du været på ferierejse - f.eks. i Spanien, Tyrkiet, Thailand, og været ude i solen? Fordelt på husstandsindkomst

	Under 200.000 (n=482)	200.000- 499.000 (n=1.185)	500.000- 799.000 (n=1.210)	800.000 + (n=482)	Ved ikke/ ønsker ikke at oplyse (n=762)
Ja	37,8 %	35,8 %	46,4 %	62,7 %	41,5 %
Nej	62,2 %	64,2 %	53,6 %	37,3 %	58,5 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

For så vidt angår uddannelsesniveau, ses samme tendens – dog i mindre udpræget grad. Blandt respondenter, hvis højeste afsluttede uddannelse er grundskolen, har fire ud af ti (41 %) været på solferie inden for det seneste år sammenlignet med ca. halvdelen af de respondenter, der har en lang, videregående uddannelse (49 %).

Tabel 2.3 Tænk tilbage på de seneste 12 måneder. Har du været på ferierejse - f.eks. i Spanien, Tyrkiet, Thailand, og været ude i solen? Fordelt på uddannelse⁶

	Grundskole (n=1.209)	Ungdoms- uddannelse (n=1.760)	Kort/Mellemlang videregående uddannelse (n=885)	Lang videregående uddannelse (n=182)	Andet (n=85)
Ja	40,5 %	42,4 %	47,3 %	55,5 %	34,1 %
Nej	59,5 %	57,6 %	52,7 %	44,5 %	65,9 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Singler og forældre tager sjældent på solferie

Blandt de respondenter, der er single, har 38 % været på solferie sammenlignet med 45 % af de respondenter, der er i et parforhold⁷.

Tabel 2.4 Tænk tilbage på de seneste 12 måneder. Har du været på ferierejse - f.eks. i Spanien, Tyrkiet, Thailand, og været ude i solen? Fordelt på civilstatus

	I et parforhold (n=3104)	Single (n=1.002)
Ja	45,1 %	37,6 %
Nej	54,9 %	62,4 %
Total	100 %	100 %

Samtidig ses en lille – men statistisk signifikant – forskel på andelen, der har været på solferie blandt forældre og ikke-forældre. Blandt respondenter, der ikke har nogen hjemmeboende børn under 18 år, har 45 % været på solferie sammenlignet med 40 % af forældrene (tal fremgår ikke af tabel).

2.3 Regionale forskelle**Solferier er især populære i hovedstaden**

Andelen af respondenter, der har været på solferie inden for det seneste år, er højest i region Hovedstaden, hvor ca. halvdelen af respondenterne har været på solferie (49 %). Region Nordjylland er den region, hvor færrest angiver at have været på solferie (38 %).

⁶ Uddannelsesvariablen er blevet omkodet fra ni til fire kategorier:

- Grundskole (Grundskole (fx folkeskole og realskole))
- Ungdomsuddannelse (Erhvervsuddannelse (fx EUD), Almen Gymnasial uddannelse (fx gymnasium og HF), Erhvervs-gymnasial uddannelse (HHX), Erhvervs-gymnasial uddannelse (teknisk gymnasium – HTX)
- Kort/Mellemlang videregående uddannelse (Videregående uddannelse (og til 2 år), Videregående uddannelse (2-4½ år)
- Lang videregående uddannelse (5 år eller mere)
- Andet (Andet).

⁷ De respondenter, der er i et parforhold, er enten gift, samlevende eller i et forhold, men ikke samlevende.

Tabel 2.5 Tænk tilbage på de seneste 12 måneder. Har du været på ferierejse - f.eks. i Spanien, Tyrkiet, Thailand, og været ude i solen? Fordelt på Regioner

	Region Hovedstaden (n=1.266)	Region Sjælland (n=607)	Region Syddanmark (n=882)	Region Midtjylland (n=930)	Region Nordjylland (n=436)
Ja	49,1 %	39,2 %	39,0 %	44,6 %	38,1 %
Nej	51,9 %	60,8 %	61,0 %	55,4 %	61,9 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

2.4 Solferie og solariebrug

Sammenhæng mellem solferie og solariebrug

Respondenter, der tager på solferie, er blevet spurgt, om de også går i solarium. 17 % af respondenterne, der har været på solferie inden for det seneste år, har også været i solarium i samme tidsrum. Til sammenligning er kun 10 % af de respondenter, der ikke har været på solferie inden for det seneste år, solariebrugere⁸.

Tabel 2.6 Andelen af solariebrugere. Fordelt på, om respondenterne har været på solferie inden for det seneste år eller ej.

	Har været på solferie inden for det seneste år (n=1783)	Har ikke været på solferie inden for det seneste år (n=2330)
Solariebruger	17,2 %	9,8 %
Ikke solariebruger	82,8 %	90,2 %
Total	100 %	100 %

Forberedelse til ferie nævnes ofte som årsag til solariebrug

Solariebrugerne er efterfølgende blevet spurgt om, hvorfor de bruger solarium. Blandt de solariebrugere, der har været på solferie inden for det seneste år (n=306), er der 50 %, der angiver, at de bruger solarium for at forberede sig til ferien (tal fremgår ikke af tabel).

⁸ Respondenter, der har været i solarium mindst én gang inden for det seneste år, defineres som solariebrugere.

3. Solskoldninger på solferien

I dette kapitel undersøges andelen af respondenter, som blev solskoldet på en solferie i udlandet i løbet af sommeren 2011.. Det undersøges også, hvad der karakteriserer dem, der blev solskoldet. Er det mænd eller kvinder? Unge eller gamle? Og hvad er sammenhængen mellem solbadningsadfærd og solskoldninger?

Resumé

- Mere end hver fjerde (28 %) bliver solskoldet på solferien.
- Lige mange mænd og kvinder bliver solskoldet på solferien.
- Især de unge bliver solskoldet på solferien. 42 % af de 15-19-årige blev solskoldet på solferien sammenlignet med 14 % af de 50-64-årige.

3.1 Hvor mange bliver solskoldet på solferien?

Mere end hver fjerde bliver solskoldet på solferien

Vi har i spørgeskemaundersøgelsen spurgt respondenter, der har været på solferie inden for det seneste år, om de er blevet solskoldet på en solferie i løbet af sommeren 2011. Hertil svarer 28 % ja.

Tabel 3.1 *Hvor blev du forbrændt/solskoldet? På solferie i udlandet. Blandt de respondenter, der har været på solferie inden for det seneste år.*

	Total (n=1.785)
Blev forbrændt/solskoldet på solferie i udlandet	27,7 %
Blev ikke forbrændt/solskoldet på solferie i udlandet	72,3 %
Total	100 %

Det bemærkes dog, at der i spørgsmålet ikke tages højde for, at respondenterne også kan være blevet solskoldet på solferier i løbet af efteråret 2010, vinteren 2011 og foråret 2011. Derfor kan andelen af respondenter, der er blevet solskoldet på solferien være højere end de 28 %, der er angivet i tabel 3.1. Det er desværre ikke muligt at komme med et mere præcist estimat ud fra de tilgængelige data fra 2011.

3.2 Hvem bliver solskoldet på solferien?

Lige mange mænd og kvinder bliver solskoldet på solferien

Der er ingen kønsforskel i andelen af respondenter, der angiver, at de blev solskoldet på solferien (tal fremgår ikke af tabel). Lige mange mænd og kvinder bliver således solskoldet, når de er på solferie.

Især de unge bliver solskoldet på solferien

Blandt respondenter, der har været på solferie i det forgangne år, er det især de unge, der er blevet solskoldet. Cirka fire ud af ti af de 15-19-årige (42 %) og de 20-29-årige (39 %) blev solskoldet på solferien sammenlignet med under en sjettedel (14 %) af de 50-64-årige.

Tabel 3.2 *Hvor blev du forbrændt/solskoldet? – på solferie i udlandet. Fordelt på alder. Blandt de respondenter, der har været på solferie inden for det seneste år.*

	15-19 år (n=203)	20-29 år (n=346)	30-39 år (n=321)	40-49 år (n=371)	50-64 år (n=544)
Blev forbrændt på solferie i udlandet	41,9 %	39,0 %	27,1 %	29,9 %	14,0 %
Blev ikke forbrændt på solferie i udlandet	58,1 %	61,0 %	72,9 %	70,1 %	86,0 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Der blev ikke fundet nogen regionale forskelle i andelen af respondenter, der blev solskoldet på solferien (tal fremgår ikke af tabel).

4. Solbadning på solferien

Mange danskere tager på ferie for at tilbringe tid i solen. I dette kapitel undersøges det, hvor mange danskere, der solbader, når de er på solferie. Det undersøges også, hvad der især karakteriserer dem, der solbader på solferien. Er det mænd eller kvinder? Hvor gamle er de? Hvor i landet kommer soldyrkerne fra?

Resumé

- To tredjedele af de danskere, der har været på solferie inden for det seneste år, angiver, at de solbadede på solferien (66 %).
- Der var færre 15-19-årige, der solbadede på solferien i 2011 (66 %) end i 2008 (84 %).
- Det er især kvinder (73 %) og 40-49-årige (76 %), der angiver, at de solbader på solferien.
- Respondenter fra Region Syddanmark solbader i højere grad på solferien end respondenter fra landets øvrige regioner.
- Dem, der solbader, bliver i højere grad solskoldet end dem, der ikke solbader (34 % mod 15 %).

4.1 Hvor mange solbader på solferien?

Mange danskere tager på ferie for at tilbringe tid i solen. Derfor er de respondenter, som har været på ferierejse inden for det seneste år, blevet spurgt, hvorvidt de solbadede, dvs. var i solen med det formål at blive brun, på solferien. To ud af tre (66 %) af de 15-64-årige danskere angiver, at de solbadede.

Tabel 4.1 På den/de pågældende ferierejse(r), solbadede du – dvs. var i solen for at blive brun?

	Total (n=1.785)
Ja	66,0 %
Nej	33,7 %
Husker ikke ⁹	0,3 %
Total	100 %

4.2 Hvem solbader på solferien?

Solbadning er mest udbredt blandt kvinder og blandt 40-49-årige

Knap tre ud af fire (73 %) kvinder angiver, at de har solbadet på deres solferie. Dette er en større andel end hos mændene, hvor 60 % angiver, at de har solbadet på deres solferie (tal fremgår ikke af tabel).

Det er desuden især de 40-49-årige, der solbader på solferien. Tre ud af fire (76 %) af de 40-49-årige angav, at de havde solbadet på deres ferie, sammenlignet med 66 % af de 15-19-årige og 58 % af de 50-64-årige.

⁹ De få respondenter (n=6) der har svaret "husker ikke", på spørgsmålet om, hvor vidt de solbadede på deres ferierejse, er ekskluderet i de følgende analyser.

Tabel 4.2 På den/de pågældende ferierejse(r), solbadede du – dvs. var i solen for at blive brun? Fordelt på alder.

	15-19 år (n=202)	20-29 år (n=345)	30-39 år (n=320)	40-49 år (n=371)	50-64 år (n=541)
Ja	65,8 %	66,7 %	69,4 %	76,0 %	57,5 %
Nej	34,2 %	33,3 %	30,6 %	24,0 %	42,5 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Jyder og fynboer solbader mere end sjællændere, når de er på solferie

Der er regionale forskelle i, hvor udbredt solbadning på solferien er. Blandt respondenter fra Region Syddanmark (Fyn og Sydjylland) angiver tre fjerdedele (73 %), at de solbadede på solferien, sammenlignet med kun 60 % i Region Sjælland og 64 % i Region Hovedstaden.

Tabel 4.3 På den/de pågældende ferierejse(r), solbadede du – dvs. var i solen for at blive brun? Fordelt på regioner.

	Region Hovedstaden (n=622)	Region Sjælland (n=238)	Region Syddanmark (n=344)	Region Midtjylland (n=415)	Region Nordjylland (n=166)
Ja	63,8 %	60,1 %	73,0 %	66,7 %	66,3 %
Nej	35,9 %	39,9 %	27,0 %	32,3 %	33,7 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

De, der solbader, bliver i højere grad solskoldet

Solbadning på solferien er – ikke overraskende - en risikofaktor for solskoldninger. Blandt de respondenter, der svarer "ja", til at de har solbadet på solferien, er der 34 %, der blev solskoldet på solferien sammenlignet med 15 % af dem, der ikke solbadede på solferien.

Tabel 4.4 Hvor blev du forbrændt/solskoldet? – på solferie i udlandet. Fordelt på, hvorvidt respondenterne solbadede på solferien eller ej. Blandt de respondenter, der har været på solferie inden for det seneste år.

	Solbadede på solferien (n=1.178)	Solbadede ikke på solferien (n=601)	Husker ikke (n=6)
Blev forbrændt/solskoldet på solferie i udlandet	34,4 %	14,5 %	33,3 %
Blev ikke forbrændt/solskoldet på solferie i udlandet	65,6 %	85,5 %	66,7 %
Total	100 %	100 %	100 %

5. Solråd på solferien

Solkampagnens solråd om Siesta (søg skygge midt på dagen), Solhat (brug hat og tøj, der dækker krop, overarme og lår) og Solcreme (brug solcreme -faktor 15- der hvor tøjet ikke dækker) er ekstra vigtige at følge, når man er på solferie, idet UV-strålingen fra solen kan blive meget høj i lande tæt på ækvator.

I dette kapitel undersøges, hvad der karakteriserer de personer, som følger solrådene og de, som ikke følger solrådene, når de er på solferie. Vi har i kortlægningen spurgt dem, der har været på solferie inden for de seneste 12 måneder, om de fulgte solrådene på deres ferie.

Resumé

- Skygge og solcreme er de mest anvendte solråd på solferien.
- Det er forskellige grupper, der ofte bruger de forskellige solråd:
  - ✓ Det er især kvinder, 20-29-årige og personer, der ikke solbader, som ofte søger **skygge** på solferien.
  - ✓ Det er især mænd, 20-64-årige, og personer, der ikke solbader, som ofte bruger **solhat** på solferien.
  - ✓ Det er især mænd, 20-39-årige, personer, der ikke solbader og personer fra Region Hovedstaden og Region Sjælland, som ofte bruger **tøj, der dækker** krop, overarme og lår på solferien.
  - ✓ Det er især kvinder, 30-39-årige og personer, der solbader, som ofte bruger **solcreme** på solferien.

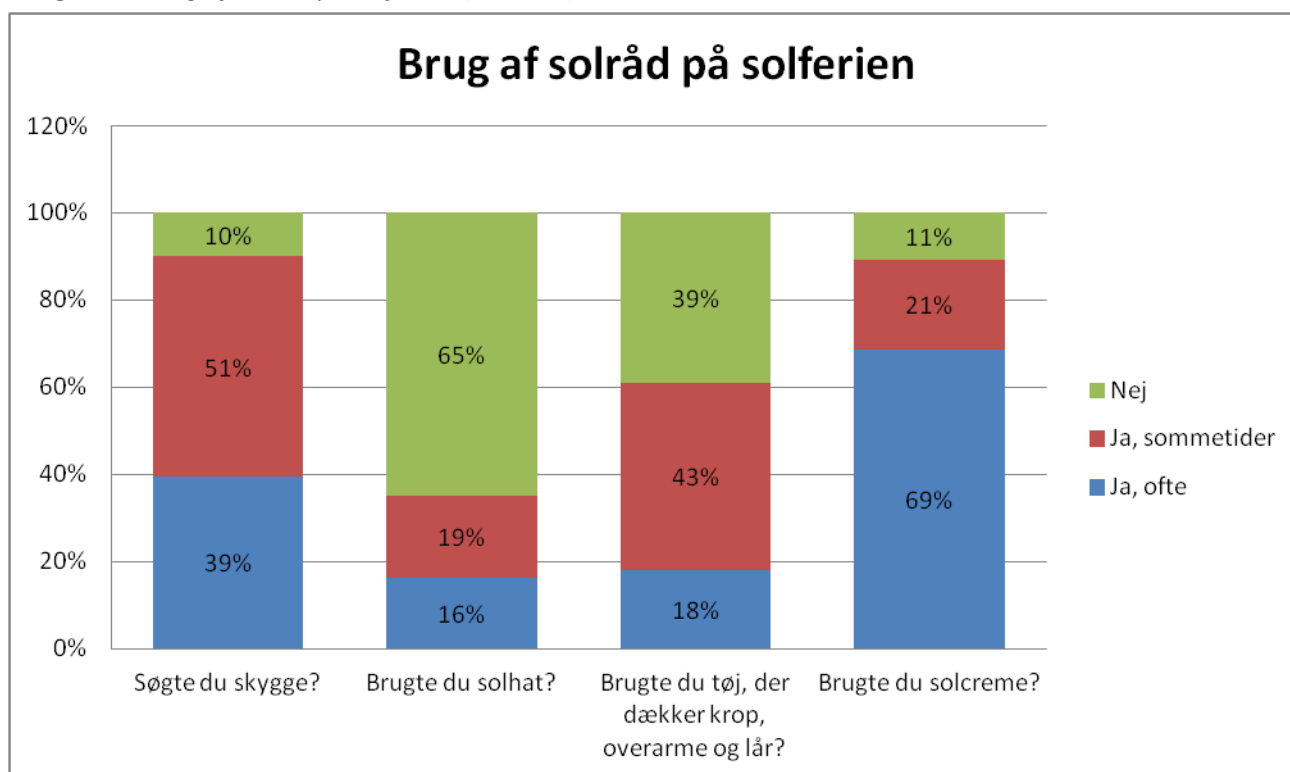
5.1 Brug af solråd på ferien

Danskerne følger især rådene om at søge skygge og bruge solcreme på deres solferie

De fleste danskere fulgte rådet om at søge skygge, på den/de ferierejse(r) de har været på inden for de seneste 12 måneder. To ud af fem danskere angiver, at de *ofte* søgte skygge (39 %), mens 51 % *sommetider* søgte skygge. Kun 10 % angiver, at de ikke søgte skygge på deres ferierejse(r).

Kun ca. hver sjette angiver, at de ofte brugte solhat (16 %) og brugte tøj, som dækker sig krop, overarme og lår til (18 %). Knap syv ud af ti danskere brugte ofte solcreme (69 %) på deres solferie, og kun 11 % angiver, at de slet ikke brugte solcreme på solferien.

Figur 5.1 Brug af solråd på solferien (n=1.785)

5.2 Hvem søger skygge på solferien?

Flere kvinder end mænd søger skygge på solferien

Der er generelt lidt flere kvinder end mænd, som søgte skygge på den/de solferie(r), de har været på inden for de seneste 12 måneder. 42 % af kvinderne angiver, at de ofte søgte skygge, sammenlignet med 37 % af mændene. Lige mange mænd (51 %) og kvinder (51 %) søgte sommetider skygge på deres solferie.

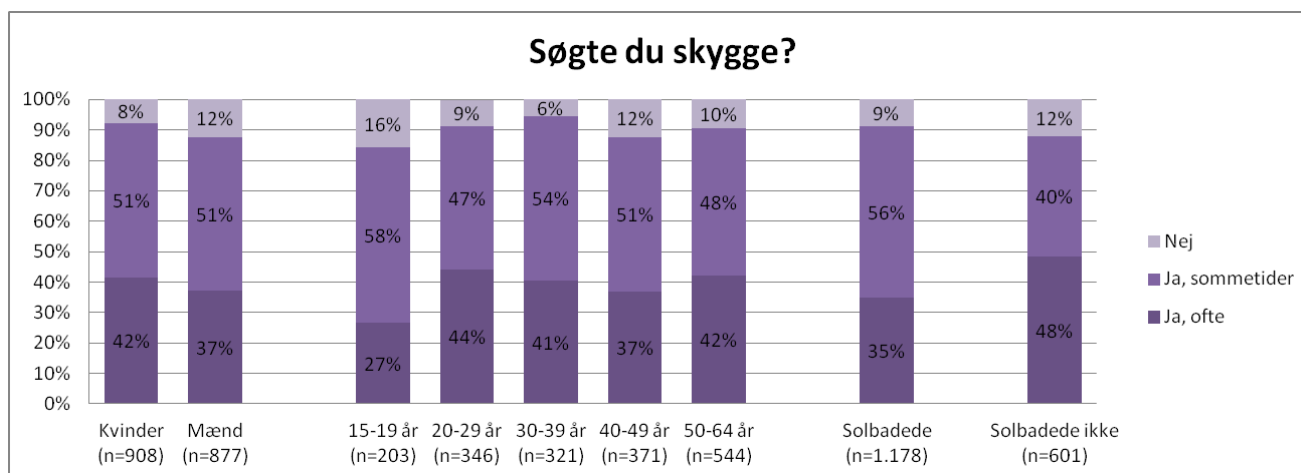
Kun hver fjerde af de 15-19-årige søger ofte skygge på solferien

Over fire ud af ti af de 20-29-årige (44 %), 30-39-årige (41 %) og 50-64-årige (42 %) søgte ofte skygge på deres ferierejse(r). Sammenlignet med dette søgte kun 27 % af de 15-19-årige ofte skygge.

De personer, som ikke solbader på deres ferierejse, søger oftest skygge

Næsten halvdelen (48 %) af de personer, som ikke solbadede på deres ferie, angav, at de ofte søgte skygge. Til sammenligning søgte kun 35 % af de personer, som solbadede, ofte skygge. At det forholder sig sådan, hænger formentlig sammen med, at folk som opsøger skygge, foretrækker ikke at solbade.

Figur 5.2 Andelen, der ofte eller sommertider søgte skygge på solferien – fordelt på køn, alder og solbadning eller ej (n=1.785)

5.3 Hvem bruger solhat på solferien?

Flere mænd end kvinder bruger solhat på solferien

Der er næsten dobbelt så mange mænd (21 %) som kvinder (12 %), der angiver, at de ofte brugte solhat på deres solferie. Syv ud af ti kvinder (71 %) og seks ud af ti mænd (59 %) angiver, at de ikke brugte solhat. Dette kan bl.a. hænge sammen med, at mænd oftere end kvinder er skaldede eller har lidt hård på hovedet, hvorfor de vælger at beskytte deres hoved med en hat, kasket m.v.

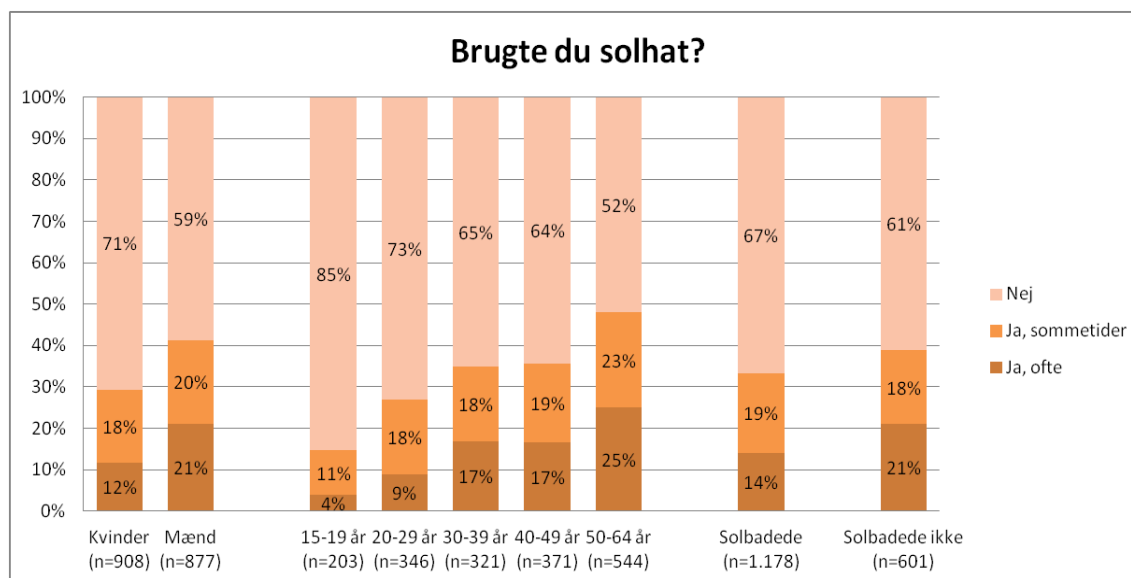
Flere ældre end yngre bruger solhat på solferien

En betydelig større del af de ældre aldersgrupper brugte ofte solhat på solferien, sammenlignet med de yngste aldersgrupper. Der er fx 25 % af de 50-64-årige, der angiver, at de ofte brugte solhat på deres solferie, sammenlignet med kun 4 % af de 15-19-årige og 9 % af de 30-39-årige.

De personer som ikke solbader på solferien, bruger oftest solhat

Andelen, der ofte brugte solhat på solferien, er højere blandt dem, der ikke solbadede på solferien (21 %) end blandt dem, der solbadede på solferien (14 %).

Figur 5.3 Andelen, der ofte eller sommertider brugte solhat på solferien – fordelt på køn, alder og solbadning eller ej (n=1.785)

5.4 Hvem bruger tøj, der dækker krop, overarme og lår på solferien?

Flere mænd end kvinder bruger tøj, der dækker krop, overarme og lår på solferien

Det er især mændene, som er gode til at bruge tøj som solbeskyttelse på solferien. Enogtyve procent af de 15-64-årige mænd angiver, at de ofte brugte tøj, der dækker krop, overarme og lår, sammenlignet med 15 % af kvinderne i samme aldersgruppe.

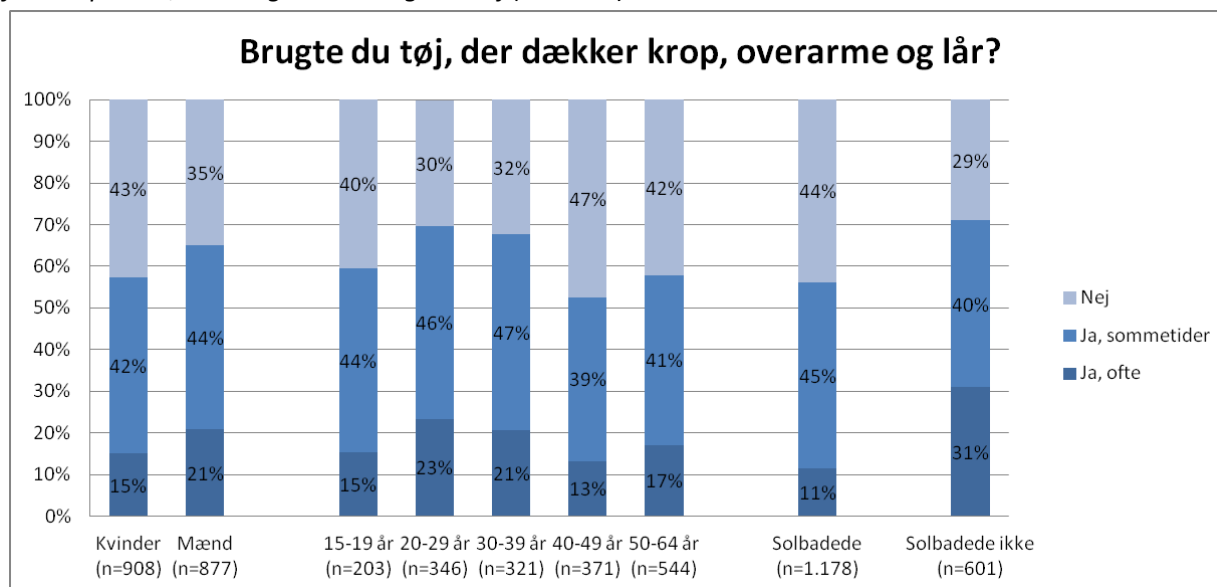
De 20-39-årige er bedst til at bruge tøj som solbeskyttelse

Det er i aldersgrupperne 20-29 år og 30-39 år, at respondenterne er bedst til at bruge tøj som solbeskyttelse. Blandt de 20-29-årige og 30-39-årige er der hhv. 23 % og 21 %, der angiver, at de ofte brugte tøj, der dækker krop, overarme og lår, da de var på solferie, sammenlignet med 13 % af de 40-49-årige og 15 % af de 15-19-årige.

De personer, der ikke solbader, bruger oftere tøj som solbeskyttelse

De danskere som solbadede på deres solferie, brugte i langt mindre grad tøj, der dækker krop, overarme og lår, end de danskere, der ikke solbadede på solferien. Kun 11 % af de solbadende respondenter angiver, at de ofte brugte tøj som solbeskyttelse sammenlignet med 31 % af dem, som ikke solbadede på deres ferie.

Figur 5.4 Andelen, der ofte eller sommertider brugte tøj, der dækker krop, overarme og lår på solferien – fordelt på køn, alder og solbadning eller ej (n=1.785)

5.4 Hvem bruger solcreme på solferien?

Flere kvinder and mænd bruger solcreme

Kvinder bruger i højere grad end mænd solcreme som solbeskyttelse, når de er på solferie. Næsten otte ud af ti kvinder (77 %) angiver, at de ofte brugte solcreme sammenlignet med seks ud af ti mænd (60 %). Kun 7 % af kvinderne angav, at de ikke brugte solcreme på deres ferierejse. Denne andel var dobbelt så stor blandt mændene (15 %).

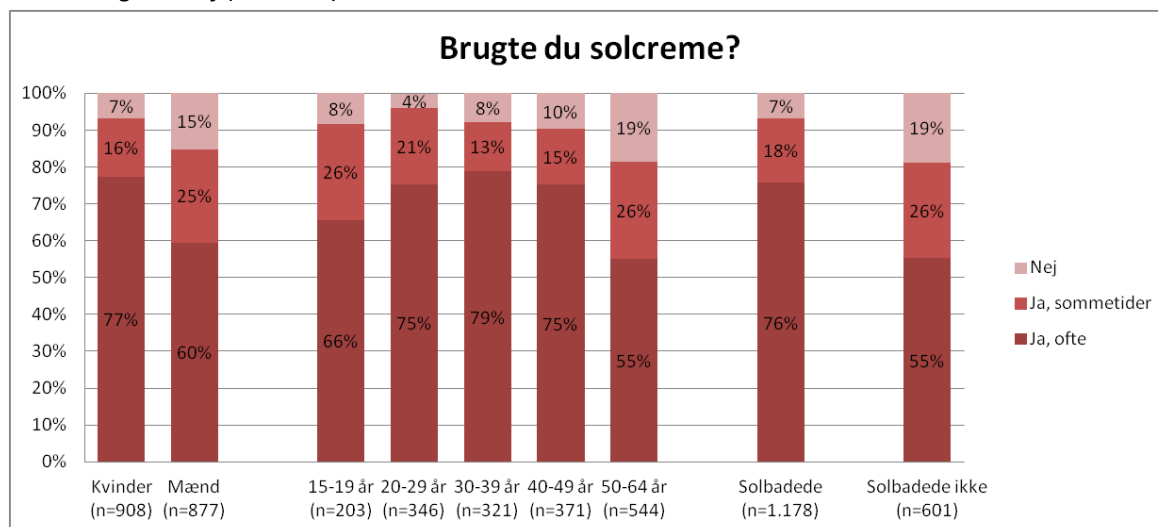
Flest 30-39-årige bruger solcreme

Flest i aldersgruppen 30-39-år (79 %) angiver, at de ofte brugte solcreme på den/de solferie(r), de har været på inden for de seneste 12 måneder. Der var færrest i den yngste aldersgruppe 15-19 år (66 %) og i den ældste aldersgruppe 50-64 år (55 %), der ofte havde brugt solcreme på deres solferie.

De, personer som solbader, bruger også oftest solcreme

Kortlægningen viser, at det især er de, som solbadede på solferien, der brugte solcreme. Seksoghalvfjerds procent af de, som solbadede, brugte ofte solcreme, sammenlignet med kun 55 % af de, som ikke solbadede. Solcreme er således det eneste solråd, som flere solbadere end ikke-solbadere benytter sig af, når de er på solferie. Dette skyldes sandsynligvis, at de respondenter, der solbader på solferien, u hensigtsmæssigt bruger solcremen til at forlænge den tid, de kan være i solen.

Figur 5.5 Andelen, der ofte eller sommetider brugte solcreme på solferien – fordelt på køn, alder og solbadning eller ej (n=1.785)

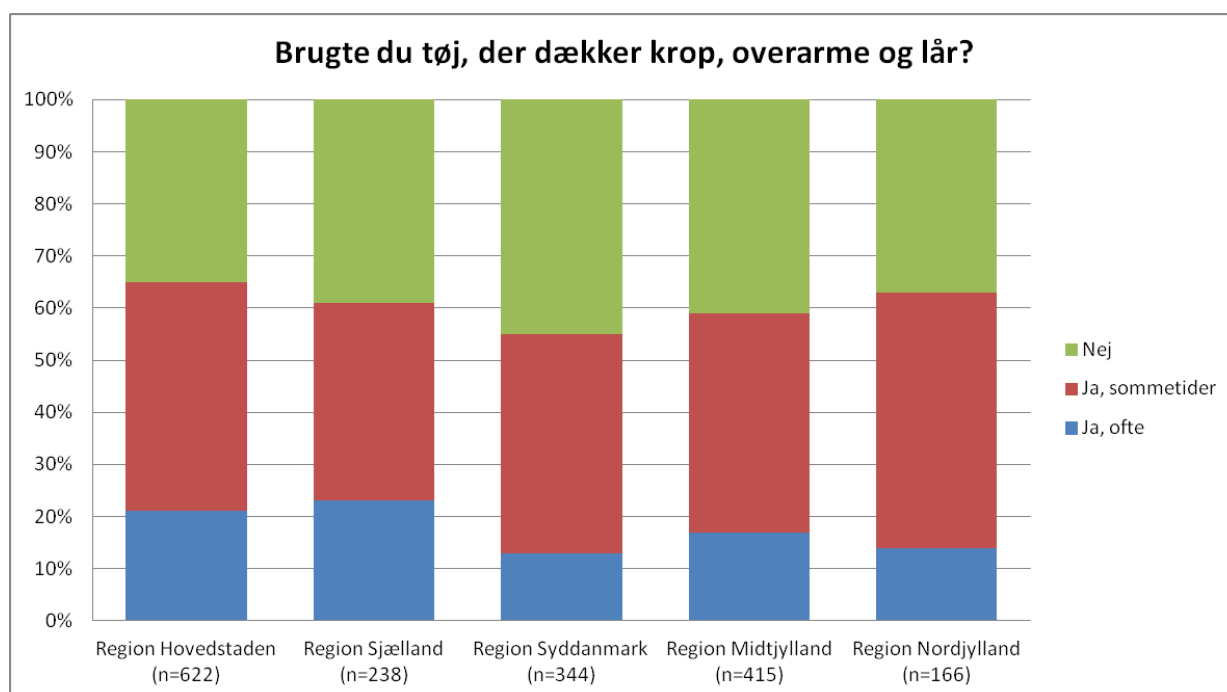

5.5 Regionale forskelle i brug af solrådene

Flere sjællændere end jyder og fynboer følger ofte solrådet om at bruge tøj, der dækker krop, overarme og lår

Der er ingen regionale forskelle på brugen af solrådene om at søge skygge, bruge solhat og bruge solcreme (tal fremgår ikke af figur). Til gengæld er der flere fra hhv. Region Hovedstaden og Region Sjælland, der ofte bruger tøj, der dækker krop, overarme og lår på solferien (21 % og 23 %) sammenlignet med de øvrige regioner (17 % i Region Midtjylland, 14 % i region Nordjylland og 13 % i Region Syddanmark). Forskellene udlignes til en vis grad, når svarkategorien "Ja sommetider" inddrages.

Figur 5.6 Regionale forskelle i brugen af solrådet om tøj, der dækker, på solferien (n=1.785)

6. Børn og solferier

I dette kapitel kortlægges børns solvaner på solferien. Det undersøges, hvor mange børn, der tager på solferie, om de solbader på solferien, om de bliver solskoldet på solferien, og om de følger solrådene på solferien. Alle data om børns soladfærd er indsamlet ved at spørge deres forældre. Igennem hele kapitlet undersøges det, hvor stor overensstemmelse der er mellem forældres egen adfærd og deres børns adfærd.

Resumé

- Syvogtredive procent af respondenterne angiver, at deres yngste barn mellem 0-11 år har været på solferie inden for det seneste år.
- Knap hver sjette af de 0-11-årige børn solbadede på solferien (15 %).
- Hver femte af de 0-11-årige børn blev solskoldet på solferien (20 %).
- Næsten alle forældre angiver, at deres børn ofte eller sommetider søgte skygge (97 %) og brugte solcreme (98 %) på solferien, mens en mindre men stadig stor andel angiver, at deres børn ofte eller sommetider brugte solhat (63 %) og dækkende tøj (80 %) på solferien.
- Forældres vaner har stor betydning for deres børns vaner. Både solbadning, solskoldninger og brug af solrådene hos forældre øger sandsynligheden for solbadning, solskoldninger og brug af solrådene hos deres børn.

6.1 Hvor mange børn tager på solferie?

Mere end hver tredje forælder angiver, at deres yngste barn mellem 0-11 år har været på solferie inden for det seneste år

De forældre, der har angivet, at de har et barn mellem 0 og 11 år, er blevet spurgt, om deres yngste barn mellem 0-11 år har været på solferie inden for de seneste 12 måneder. Syvogtredive procent har svaret "Ja" til, at deres barn har været på solferie, mens 62 % har svaret "Nej", og 1 % ikke husker det.

Tablet 6.1 Tænk tilbage på de seneste 12 måneder. Har dit barn været på ferierejse - f.eks. i Spanien, Tyrkiet eller Thailand - og været ude i solen? Besvar venligst spørgsmålet med udgangspunkt i dit barn/yngste barn mellem 0 og 11 år.

	Total (n=895)
Ja	37,3 %
Nej	62,1 %
Husker ikke	0,6 %
Total	100 %

Det har ikke været muligt at undersøge udviklingen i børns solvaner på solferien. Det skyldes, at forældre i 2011 er blevet bedt om at svare med udgangspunkt i deres *yngste barn mellem 0-11 år*, mens forældre i tidligere undersøgelser er blevet bedt om at svare med udgangspunkt i deres *ældste barn under 18 år*.

6.2 Børns solbadningsadfærd

Knap en sjettedel af de 0-11-årige solbader på solferien

Vi har spurgt forældrene, der har angivet, at deres yngste barn mellem 0-11 år har været på solferie inden for de seneste 12 måneder, om deres barn solbadede. Her angav 15 % af forældrene at deres barn havde solbadet på solferien. Det lave tal hænger formentlig sammen med, at forældre formodentlig ikke tænker på at definere deres børns ophold i solen som solbadning.

Tabel 6.2 På den/de pågældende ferierejse(r), solbadede dit barn - dvs. var i solen for at blive brun? Besvar venligst spørgsmålet med udgangspunkt i dit barn/yngste barn mellem 0 og 11 år

	Total (n=334)
Ja	15,3 %
Nej	83,2 %
Husker ikke	1,5 %
Total	100 %

Forældrenes egen solbadningsadfærd har stor betydning for deres barns solbadningsadfærd

Fokuseres der på de forældre, der solbader, ses det, at hele 21 % af deres børn i alderen 0-11 år også solbader. Til sammenligning solbader kun 3 % af de børn, hvis forældre ikke solbader. Forældrenes egne solbadningsadfærd har således ofte indflydelse på, om deres børn solbader.

Tabel 6.3 Børns solbadningsadfærd på solferien fordelt på forældres solbadningsadfærd på solferien. Blandt respondenter, der har været på solferie og hvis yngste barn mellem 0-11 år også har været på solferie.

	Forælder solbader (n=227)	Forælder solbader ikke (n=78)
Barn solbader	20,7 %	2,6 %
Barn solbader ikke	78,4 %	94,9 %
Husker ikke om barn solbadede	0,9 %	2,6 %
Total	100 %	100 %

6.3 Børn og solskoldninger på solferien

Hver femte forældre angiver, at deres yngste barn mellem 0-11 år blev solskoldet på solferien

Tyve procent af de forældre, hvis børn har været på solferie inden for det seneste år, angiver, at deres yngste barn mellem 0-11 år blev solskoldet på solferien¹⁰. Til sammenligning var der 28 % af de 15-64-årige, der har været på solferie inden for det seneste år, som blev solskoldet på solferien (jf. kapitel 3).

¹⁰ Eftersom respondenterne kun bliver spurgt til solskoldninger hos deres børn i den forgangne sommer, tages der ikke højde for, at børnene også kan være blevet solskoldet på solferier i løbet af efteråret 2010, vinteren 2011 og foråret 2011. Derfor kan andelen af børn, der er blevet solskoldet på solferien være højere end de 20 %, der er angivet i tabel 6.4. Det er desværre ikke muligt at komme med et mere præcist estimat ud fra de tilgængelige data fra 2011.

Tabel 6.4 Børns solskoldninger på solferien. Blandt forældre med børn, der har været på solferie i løbet af det seneste år.

	Total (n=334)
Barn solskoldet	19,5 %
Barn ikke solskoldet	80,5 %
Total	100 %

Kortlægningen viser endvidere, at det især var de børn, der solbadede, som oplevede at blive solskoldet. Andelen af solskoldede børn var fordoblet blandt børn, der solbadede (35 %) sammenlignet med børn, der ikke solbadede (16 %) (tal fremgår ikke af tabel).

Flest skoldninger blandt børn af forældre der også er blevet skoldet på ferierejsen

I tabel 6.5 ses det, at børn af forældre, som selv er blevet solskoldet på solferien, næsten er blevet solskoldet tre gange oftere end børn af forældre, som ikke blev solskoldet på solferien (36 % sammenlignet med 13 %).

Tabel 6.5 Børns solskoldninger på solferien, fordelt på forældres solskoldninger på solferien. Blandt respondenter, der selv har været på solferie inden for det seneste år, og hvis yngste barn mellem 0-11 år også har været på solferie inden for det seneste år (n=306).

	Forælder solskoldet (n=93)	Forælder ikke solskoldet (n=213)
Barn solskoldet	35,5 %	13,1 %
Barn ikke solskoldet	64,5 %	86,9 %
Total	100 %	100 %

6.3 Børn og solråd

Næsten alle 0-11-årige børn bruger sommetider eller ofte solrådene om skygge og solcreme

I undersøgelsen har vi også spurgt forældre, hvis yngste barn er mellem 0-11 år, hvor ofte de brugte solrådene til at solbeskytte deres barn på solferien. Næsten alle forældre angav, at deres barn ofte eller sommetider kom i skygge (97 %) og brugte solcreme (98 %). Andelen af børn, der ofte eller sommetider brugte solhat (63 %) og brugte dækkende tøj (80 %) var lidt mindre, men stadig høj.

Tabel 6.6 Forældres angivelse af deres børns brug af solrådene på solferien. Blandt respondenter, hvis yngste barn mellem 0-11 år har været på solferie inden for det seneste år.

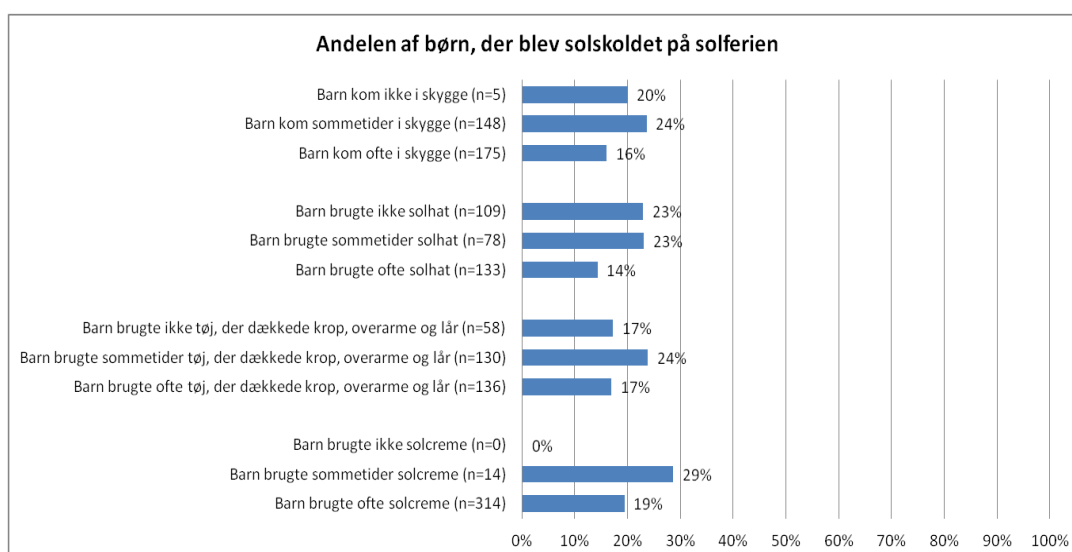
	Kom dit barn i skygge?	Brugte dit barn solhat?	Brugte dit barn tøj, der dækkede krop, overarme og lår?	Brugte dit barn solcreme?
	(n=334)	(n=334)	(n=334)	(n=334)
Ja, ofte	52,4 %	39,8 %	40,7 %	94,0 %
Ja, somme tider	44,3 %	23,4 %	38,9 %	4,2 %
Nej	1,5 %	32,6 %	17,4 %	1,8 %
Ved ikke	1,8 %	4,2 %	3,0 %	0 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

Der er ingen statistisk signifikant sammenhæng mellem børns brug af solrådene og børns solskoldninger på solferien, men data viser, at børn som sommetider bruger solrådene i højere grad bliver solskoldet, end børn som ofte bruger solrådene (se figur 6).

Til gengæld ser det ud til, at børn der ikke bruger solrådene, i mindre grad er blevet solskoldet på solferier, end børn der sommetider bruger solrådene. Dette kan virke mærkværdigt, men hænger formentligt sammen med følgende forhold:

- Kun få forældre angiver, at deres børn ikke kommer i skygge (n=5) og ikke bruger solcreme (n=0). Det gør resultaterne vedrørende sammenhængen mellem solskoldninger og brug af de enkelte solråd svære at tolke.
- Det er muligt, at forældre, der slet ikke solbeskytter deres barn, har en god grund til det:
  - Måske var solbeskyttelse ikke nødvendigt på den ferie, familien var på – f.eks. ved at UV-indexet var under 3 (jf. definitionen af solferie i 1. Indledning).
  - Måske har barnet (og resten af familien) en hudtype, der gør, at han/hun ikke bliver solskoldet, på trods af, at solrådene ikke følges.

Figur 6.1 Sammenhængen mellem børns solskoldninger og børns brug af solrådene på solferien

Der er en klar tendens til, at i jo højere grad forældrene selv følger solrådene, des større er sandsynligheden for, at deres børn også solbeskyttes med solrådene. Eksempelvis er der 99 % af de forældre, der ofte brugte solcreme på solferien, som angiver, at deres børn også brugte solcreme ofte, og 78 % af de forældre, der ofte søgte skygge på solferien, som angiver, at deres børn også ofte søgte skygge (tal fremgår ikke af tabel).

7. Udviklingen i danskernes solvaner på solferie 2008-2011

I dette kapitel undersøges udviklingen i danskernes solvaner på solferie i perioden 2008-2011. Er der flere eller færre, der rejser på solferie, og solbader danskerne mere eller mindre på solferien end tidligere? Og hvordan har brugen af solrådene om skygge, solhat, dækkende tøj og solcreme på solferien udviklet sig i de seneste fire år?¹¹

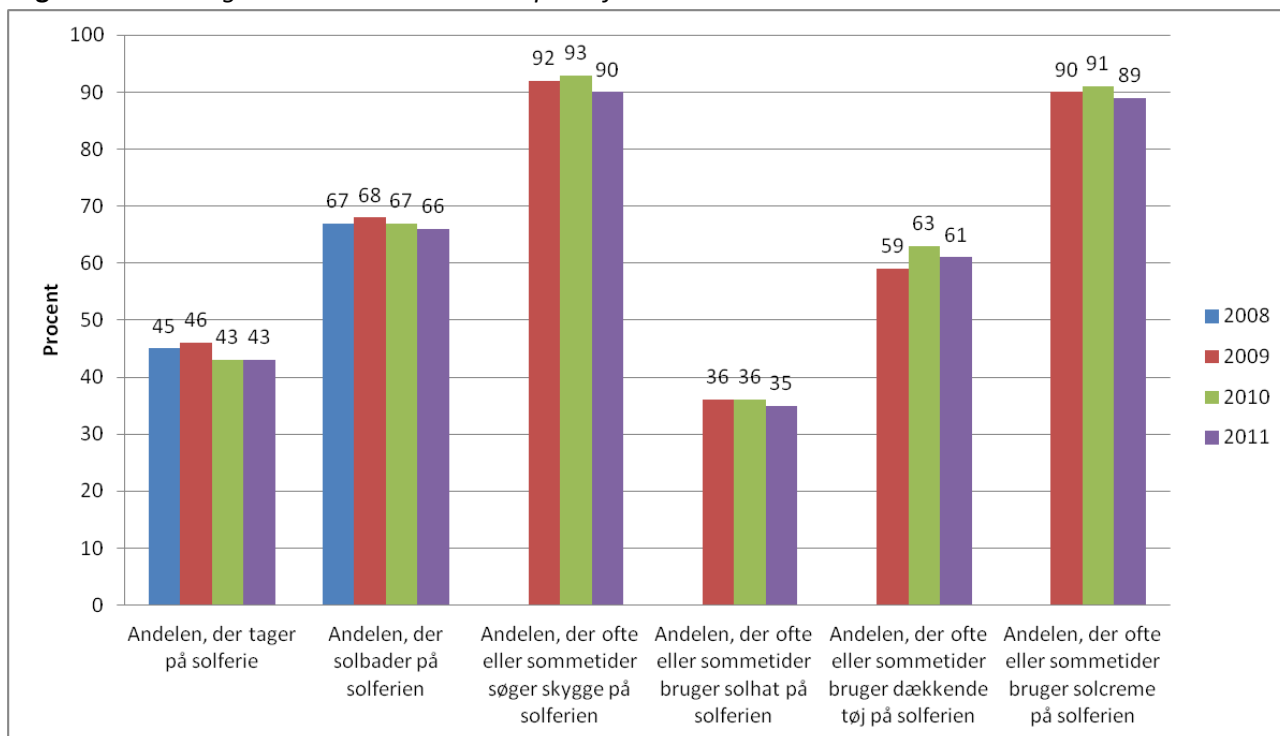
Resumé

- Andelen af 15-64-årige danskere, der tager på solferie, har ikke ændret sig i årene 2008-2011.
- Andelen af 15-64-årige danskere, der solbader på solferien har ikke ændret sig i perioden 2008-2011.
- Andelen af 15-64-årige danskere, der følger solrådene, har ikke ændret sig i perioden 2008-2011.
- Opdelt på køn viser det sig, at andelen af kvinder, der tager på solferie, er faldet fra 47 % i 2008 til 44 % i 2011.
- Opdelt på alder viser det sig, at andelen af 15-19-årige, der tager på solferie, er faldet fra 61 % i 2008 til 53 % i 2011, og andelen af 15-19-årige, der solbader på solferien, er faldet fra 84 % i 2008 til 66 % i 2011.

Ingen ændringer i danskernes solvaner i perioden 2008-2011

Når data fra årene 2008, 2009, 2010 og 2011 sammenlignes, viser det sig, at danskernes solvaner på solferien ikke har ændret sig signifikant i de seneste fire år. Andelen af danskere, der tager på solferie, der solbader på solferien og som følger solrådene på solferien har ligget på samme niveau i perioden 2008-2011.

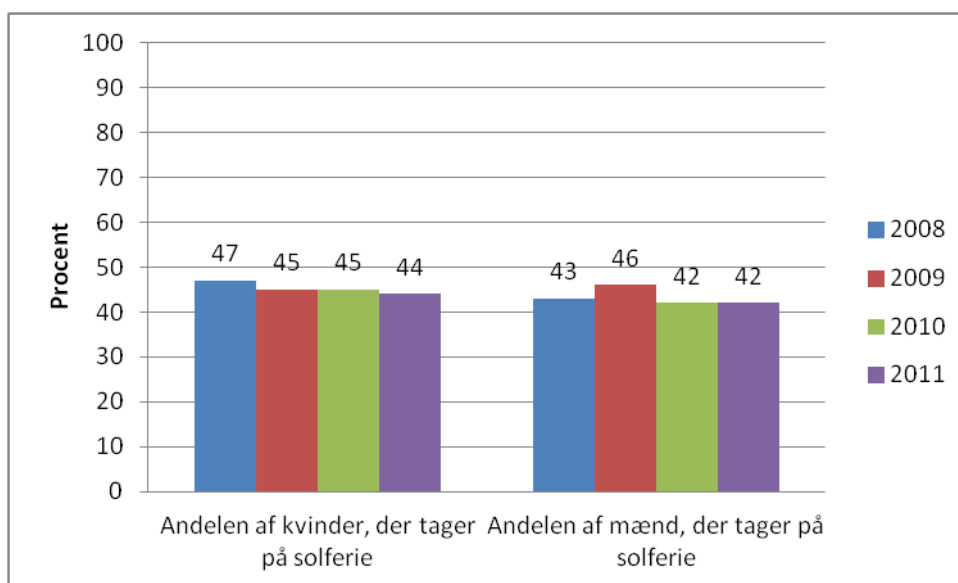
¹¹ Det har desværre ikke været muligt at undersøge udviklingen i andelen af danskere, der er blevet solskoldet på solferien eller udviklingen i børns solvaner. Det skyldes, at spørgsmål til disse to emner er blevet væsentligt omformuleret i 2011. Uddybende forklaring af forskelle i formulering af spørgsmål kan ses i rapportens kapitel 1: Indledning.

Figur 7.1 Udviklingen i danskernes solvaner på solferie 2008-2011¹²

Færre kvinder tager på solferie

Når data opdeles på køn viser det sig, at andelen af kvinder, der tager på solferie, er faldet svagt fra 47 % i 2008 til 44 % i 2011. Der er ikke sket nogen udvikling i andelen af mænd, der tager på solferie.

Figur 7.2 Udviklingen i andelen af danskere, der tager på solferie 2008-2011 – fordelt på køn

12 I 2008 blev der ikke spurgt brug af solråd på den/de specifik(ke) ferie(r), respondenterne havde været på inden for det seneste år. Derfor er data om solrådene ikke medtaget for 2008.

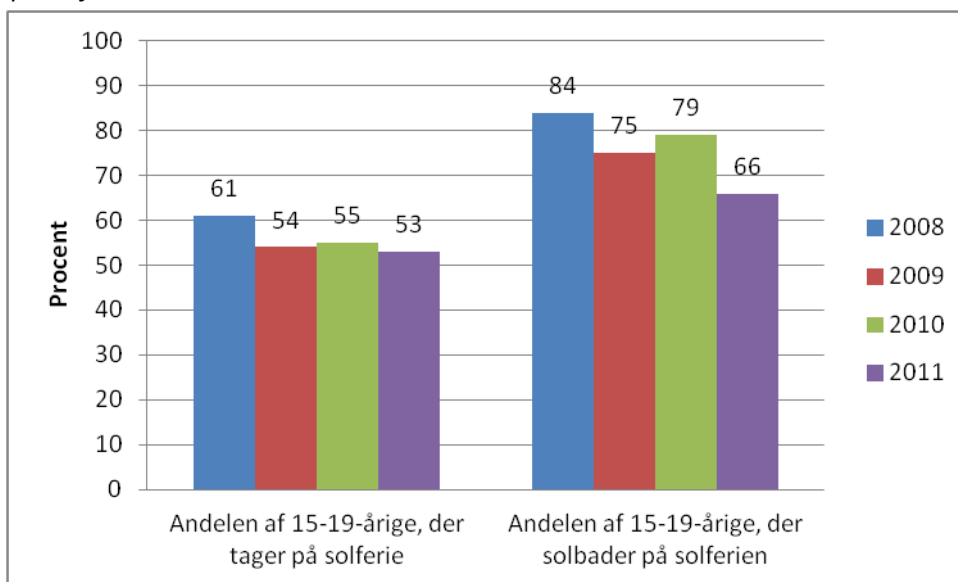
For hverken mænd eller kvinder er der sket en udvikling i andelen, der solbader og andelen, der følger solrådene på solferien (tal fremgår ikke af figur).

Færre 15-19-årige tager på solferie og solbader på solferien

Når data opdeles på aldersgrupper, er der ikke sket nogen udvikling i forhold til andelen af danskere, der følger solrådene på solferien. For de 20-64-årige er der heller ikke sket nogen udvikling i forhold til andelen af danskere, der tager på solferie og andelen af danskere, der solbader på solferien (tal fremgår ikke af figur).

Fokuseres der imidlertid på de 15-19-årige viser det sig, at andelen der tager på solferie, er faldet fra 61 % i 2008 til 53 % i 2011. Samtidig ses det, at andelen af 15-19-årige der solbader på solferien, er faldet fra 84 % i 2008 til 66 % i 2011.

Figur 7.3 Udviklingen i andelen af 15-19-årige, der tager på solferie, og andelen af 15-19-årige der solbader på solferien.

8. Metode

Undersøgelsen af danskernes solvaner er gennemført af Analyseinstituttet Userneeds for Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne. Userneeds har været ansvarlig for dataindsamlingen, som er foretaget fra d. 31. august til og med d. 3. oktober 2011. Dataindsamlingen er foregået gennem et internetbaseret spørgeskema (CAWI). 4.130 15-64-årige danskere har deltaget i undersøgelsen, som er foretaget blandt medlemmer af Userneeds' Danmarkspanel. Al information om respondenternes viden, holdninger og adfærd er selvrapporeret.

Målgruppe, screening og invitation

Undersøgelsen blev gennemført blandt 15-64-årige danskere. Der blev kun inviteret personer i denne aldersgruppe. Undersøgelsen er gennemført ved brug af kvoter. Kvoterne blev lavet ud fra et opstillet repræsentativitetskrav til undersøgelsen og var baseret på oplysninger om sammensætningen af den danske befolkning fra Danmarks Statistik. Kvoterne blev defineret ud fra den specifikke gruppes profil (f.eks. mænd, 15-19 år, der bor i Region Syddanmark). Hver kvote blev indstillet til at lukke, når der var nok svar fra den givne profil. Fordelingen af respondenter i de enkelte kvoter ses af figur 8.1 figur 8.2 og figur 8.3.

Figur 8.1 Fordelingen af besvarelser for mænd, fordelt på alder og region

Mænd	15-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-64 år
Region Hovedstaden	52	121	145	141	112	60
Region Sjælland	30	41	60	72	66	37
Region Syddanmark	46	72	89	102	93	47
Region Midtjylland	47	86	97	103	94	46
Region Nordjylland	22	39	43	49	46	24

Figur 8.2 Fordelingen af besvarelser for kvinder, fordelt på alder og region

Kvinder	15-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-64 år
Region Hovedstaden	50	128	143	136	115	63
Region Sjælland	29	39	61	71	66	37
Region Syddanmark	44	68	87	99	91	47
Region Midtjylland	44	84	95	100	92	46
Region Nordjylland	22	34	41	48	45	23

Figur 8.3 Fordelingen af besvarelser, fordelt på uddannelse og civilstand

Uddannelse	
Grundskole	1212*
Ungdomsuddannelse	1764*
Videregående uddannelse	1067*
Andet	87
Civilstand	
Gift/samlevende	2820*
Single eller ej samlevende	1294*
Andet	16

*Afvigelse på <5 % fra den nationalt repræsentative fordeling, jf. afsnit om repræsentativitet nedenfor.

Deltagerne blev inviteret pr. mail. Inviterede deltagere, der ikke deltog, blev påmindet. I alle mails, de modtog, både i invitationer og påmindelser, blev deltagerne gjort opmærksomme på, at undersøgelsen var et samarbejde mellem Userneeds, Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden, samt at de deltog i en lodtrækning om gavekort.

Brug af samarbejdspartnere

Nogle grupper (15-19-årige mænd og 20-29-årige mænd) havde lave svarprocenter, og derfor blev der indsamlet et mindre antal svar fra et eksternt panel, der lever op til de samme kvalitetskrav som Danmarkspanelet. Det er blevet sikret, at der ikke er gengangere mellem besvarelser fra Danmarkspanelet

og det eksterne panel. 28 ud af 4.130 besvarelser stammer fra det eksterne panel – svarende til 0,7 % af undersøgelsens besvarelser, og 5 % af besvarelserne fra gruppen af 15-29-årige mænd.

Repræsentativitet

Undersøgelsens deltagere udgør et repræsentativt udsnit af den danske befolkning mellem 15 og 64 år. Datamaterialet er ikke blevet vægtet. Der blev anvendt en tolerance på 5 % afvigelse, forstået som, at antallet af respondenter i datamaterialet maksimalt måtte afvige 5 % fra den nationale sammensætning. Der er i ingen af grupperne for køn, alder, region, uddannelse og civilstand¹³ afvigelse fra den nationalt repræsentative sammensætning.

Svarprocent

Der er i alt blevet inviteret 21.132 personer til undersøgelsen. 97,8 % af disse personer er medlemmer af Userneeds Danmarkspanel, de resterende 2,2 % er medlemmer af Userneeds godkendte samarbejdspartners panel.

I alt 5.456 respondenter har påbegyndt spørgeskemaet (svarprocent = 26 %). Ud af de 5.456 personer, der har påbegyndt spørgeskemaet, har 511 ikke besvaret hele spørgeskemaet, mens 4.945 personer har besvaret hele spørgeskemaet (svarprocent = 23 %).

Tabel 9.1 Svarprocenter

	Antal personer	Svarprocent
Inviterede til undersøgelsen	21.132	
Respondenter, der har påbegyndt spørgeskemaet	5.456	26 %
Respondenter, der har besvaret hele spørgeskemaet	4.945	23 %
Respondenter, der delvist har besvaret spørgeskemaet	511	9 %

Panelundersøgelser og bortfaldsproblematik

Webundersøgelser er nyere end eksempelvis postale spørgeskemaer og telefoninterview, og er først de senere år anvendt til indsamling af data til befolkningsrepræsentative undersøgelser. Det anvendte panel – Danmarkspanelet – har mere end 150.000 medlemmer og er baseret på invitation - man kan altså ikke selv tilmelde sig panelet. Oplysninger om panelmedlemmer (fx civilstand og uddannelse) opdateres to til tre gange årligt.

¹³ Uddannelse og civilstand afviger en smule fra den national repræsentative fordeling, men ligger indenfor den i undersøgelsen definerede acceptable afvigelse på +/- 5 %.

Svarprocenten for webundersøgelser er generelt lavere end for andre former for undersøgelser. I modsætning til postale undersøgelser har webundersøgelser den fordel, at indsamlingen kan fortsættes indtil det ønskede antal besvarelser fra en bestemt målgruppe er registreret. Dette forhold gør, at bortfaldsproblematikken ikke er et lige så stort problem som for andre former for undersøgelser.

Den opnåede svarprocent i denne undersøgelse (23 %) er i den pæne ende, spørgeskemaets længde og målgruppen taget i betragtning samt det forhold, at der er tale om en webundersøgelse via et panel.

Det kan dog ikke udelukkes, at de respondenter, der vælger at deltage i en undersøgelse som denne, adskiller sig fra den danske befolkning generelt. Da der ikke findes nogen oplysninger om de personer, som ikke har besvaret spørgeskemaet, er det ikke muligt at lave en bortfaldsanalyse. Rent teoretisk kan man dog forestille sig, at personer med de – ifølge Solkampagnen – korrekte solvaner vil være overrepræsenteret i undersøgelsen. Det er selvbekræftende at udfylde et spørgeskema, hvor man ved, at man svarer det, som afsenderen gerne vil høre. Derfor er det muligt, at danskernes solvaner på solferien er værre i den generelle befolkning end i undersøgelsespopulationen.

Bortfaldsproblematikken har været den samme i alle de fem år, undersøgelsen har fundet sted. Derfor er det muligt at sammenligne resultaterne over tid på trods af svarprocenten.

Statistiske analyser

Alle analyser er blevet gennemført i SPSS/ PASW Statistics 18.0. Til alle analyser, der er blevet udarbejdet for at vurdere, om der er forskel mellem grupper f.eks. køn, alder og forældre, er der blevet anvendt χ^2 -tests med et 95 % konfidens interval. Ved ordinale skalaer er også gamma-testen blevet anvendt. En p-værdi på $<0,05$ anses for statistisk signifikant. Når der i rapporten anføres, at der er forskelle mellem grupper, er det statistisk signifikante forskelle, der er tale om. Ikke signifikante forskelle er ikke rapporteret.

Spørgsmål til undersøgelsen, datagrundlag, metode m.v. kan rettes til Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes evalueringsenhed CEDS (Center of Excellence for evaluering og monitorering under den Danske Solkampagne).

Denne rapport indeholder en kortlægning af danskernes solvaner på solferie 2011. Rapporten er baseret på data fra en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse med 4.130 respondenter i alderen 15-64 år. Undersøgelsen blev gennemført i september 2011.

Rapporten kortlægger, hvor stor en andel af danskerne, der har været på solferie inden for det seneste år, og om der er køns/alders/sociale/regionale forskelle på dem, der tager på solferie og dem, der ikke gør. Rapporten belyser også solskoldninger og solbadning på solferien, og det undersøges, hvor vidt danskerne følger Solkampagnens solråd om Siesta, Solhat og Solcreme, når de er på solferie. Derudover indeholder rapporten et kapitel, der handler om solvaner på solferien hos børn i alderen 0-11 år. Det undersøges, hvor mange af børnene i 0-11-års alderen, der tager på solferie, om de solbader og/eller bliver solskoldet, og om de følger solrådene. Rapporten ser endvidere på udviklingen i danskernes solvaner på solferie i perioden 2008-2011.

Rapporten er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes evalueringsenhed, CEDS (Center of Excellence for evaluering og monitorering under den Danske Solkampagne).

**Kræftens Bekæmpelse og
TrygFondens
Solkampagne**

Strandboulevarden 49
2100 København Ø
Tlf.: 3525 7500
www.cancer.dk